



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Quæstio IX. In Titulum IX. De Renuntiatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

man in c. *ad hæc n. 2.* secus ad alium usum, v. g. ut ad ejus formam fiat aliud.

Not. autem præterea, esto pallium ad hæreat personæ, & eam non egrediatur, ut dicitur c. *ad hæc*; si tamen personæ conceditur *ratione dignitatis suæ*, tum attendere debere ad privilegia Ecclesiæ suæ. Nam si hæc habeat, ut suus Archi-Episcopus, v. g. quater in anno, licitè pallium gesset in processionibus publicis, etiam *eodem privilegio*, sed non pallio, *eodem numero*, uti poterit successor; Layman in c. *ad hæc n. 2.* Nam sic usus pallij, *tali die*, est dignitatis, quæ non expirat; *usus autem hujus numero pallij*, est personæ. Hinc si quis, habens pallium, ab una Ecclesia transferatur ad aliam, cui etiam competit jus pallij, non poterit priore uti, sed debet novum obtinere, c. *Bona 2. de postul. Pralat.* nam primum datum est personæ, cum restrictione ad locum, ut patet ex forma, qua confertur. Unde sicut, cum Archi-Episcopus renuntiat loco, seu Archi-Episcopali Ecclesiæ, perdit usum pallij concessi pro tali Ecclesia, c. *ad Supplicationem 9. de renunt. & gloss. in cit. c. Bona V. pallium*: sic cum à priori Ecclesia recedit, & transit ad aliam.

2067. Ex hoc colliges 1. cum unus Archi-Episcopus ab una Ecclesia transit ad aliam, hujus successorem non posse uti illius pal-

lio; quia non egreditur illius personam, c. *ad hæc*; 2. illum in nova provincia non posse uti pallio sibi concessio pro priori Ecclesia, ut superius dixi 3. prius illud pallium non remanere in ea Ecclesia, à qua abit Archi-Episcopus prius palliatus; sed ab ea auferri, at sine illius usu; & si novum obtineat pro Ecclesia, ad quam est translatus, debere illum sepeliri cum utroque; sic, ut vel posterius primo superimponatur; vel, quod magis congruit, primum capiti ejus, & corpori subjiciatur; postremo autem induatur; ita Barbofa in c. *ad hæc, 2. hic n. 3. Azor instit. mor. p. 2. l. 3. c. 3. q. 8.*

Not. 2. ad quæstionem, *an Archi-Episcopus à prima Ecclesia*, ubi habuit pallium, *translatus ad secundam*, ac in eadem adeptus alterum, uti possit primò, si veniat Pape, relicta Ecclesià secundà, redeat ad primam? Resp. primum videri posse, si redeat per restitutionem; secus si per relationem; in primo enim casu redit ad idem jus ante habitum. Ad alteram quæstionem, *an, si casu, vel incendio pereat Archi-Episcopo pallium*, absque hoc exercere possit Pontificalia? Resp. affirmativam tradi per Rodericum à Cuncha *in Comment. ad c. pallium, dist. 100. n. 5.* apud Barbof.

in c. nisi specialis. hic nu. 4.

QUÆSTIO IX.

IN TITULUM IX. DE RENUNTIATIONE.

2068. **P**ræmissis tribus modis, quibus acquiritur potestas Ecclesiastica, scilicet postulatione, electione, & translatione; nunc agitur de modo eandem amittendi. Varijs quippe modis contingit *vacare* dignitates, & beneficia Ecclesiastica 1. per mortem naturalem 2. per mortem civilem; 3. per pacificam adeptionem beneficii incompatibilis cum priori, 4. per viam voluntariæ permutationis; 5. propter varia crimina; 6. per renuntiationem, de qua in præsentia.

ARTICULUS I.

Quid, & quotuplex sit renuntiatio?

2069. **R**enuntiatio, in sua proprietate, & generalitate, est rei, vel juris sponta-

nea refutatio: & potest fieri per quemlibet de re sua, vel jure proprio; *L. si quis in scribendo C. de pactis.* Illum, quem Latini dicunt, *ejurare beneficium*, scilicet cum jurejurando interposito beneficio se abdicare, Canonistæ dicunt *resignare beneficium*, vel *renuntiare*, vel *cedere beneficium*. Hinc, sine ullo discrimine usurpatur in jure *beneficij renuntiatio, resignatio, & cessio*, ut ex gloss. tradit Azor. *p. 2. lib. 7. cap. 18.* apud quem *q. 1.* hujusmodi renuntiatio, vel resignatio sic definitur: *est voluntaria beneficij dimissio, sive repudiatio coram Ordinario, legitime facta.* Hæc abdicatio fieri potest. 1. vel *tacitè*, vel *expressè*. Tacita fit, juris dispositione, absque ulla verborum expressione; ut, si quis matrimonium ineat: si lite super beneficio mota

mota, cedat: si per tres annos eam non prosequatur: si in ordinibus constitutus, se militiæ adscribat; & alijs modis, de quibus Flamin. lib. 1. de resign. q. 1. expressa fit, quando agitur dissertis verbis; & subdividitur in *puram & conditionalem*. *Pura* fit sine conditione, & pacto apposito: & tunc Ordinarius potest conferre beneficium, cui voluerit. *Conditionalis*, seu in favorem, vel est *simplex* (ut quando fit absque reservatione) vel est qualificata, ut quando fit, reservato sibi jure regressus, vel ingressus, vel pensionem, vel aliquibus fructibus.

Conditionata renuntiatione quatuor modis fieri potest. 1. in favorem certæ personæ cum clausula, ut conferatur *huic, & non aliter*, vel *non alijs*; 2. si alteri quis resignet beneficium, sibi reservando fructus, vel ex toto, vel ex parte, aut pensionem annuam constitutam, aut in beneficio resignato, aut in persona Resignatarij; 3. resignando conditionaliter, causâ permutationis; 4. resignando alteri, reservato sibi regressu, vel ingressu, aut accessu.

1070. Sub prædictis igitur etiam continetur renuntiatione, aut cessio *reciproca*, & *triangularis*. Utramque exponit Lessius cap. 35. n. 87. & 88. *Reciproca* cessio datur, v. g. quando resigno meum beneficium in favorem tui nepotis, ut tu in favorem mei nepotis resignes tuum. Hæc extra casum permutationis, est jure prohibita, c. *quæsitum*, de rerum permutat. *Triangularis* resignatio datur, quando v. g. renuntio meo beneficio in favorem *Petri*, ut Petrus suo cedat *Paulo*, & Paulus suo cedat *mihi*. Fieri enim potest, ut beneficium Pauli sit commodius mihi: Petri verò sit commodius Paulo, & meum Petro. Sic figuratur quasi triangulus in resignatione, in qua datur simonia juris humani, juxta Navarr. in *Enchir.* cap. 28. n. 100. Præterea sunt quædam in resignationibus retrocessionibus improbatæ à *Trid. sess. 25. c. 7. de Reform.* quas vocant *regressum*, *ingressum*, & *accessum*. *Regressus* est jus ad beneficium dimissum, quod antea possidebatur, revertendo: & datur, quando jus beneficium à se possessum cedit alteri, reservato sibi jure regrediendi ad illud, casu quo resignatarius, id est, is, cujus gratiâ beneficium dimittitur, naturaliter, vel civiliter præmoriatur, aut sit Episcopus, aut pensionem constitutam non solverit.

Ingressus dicitur, quando quis beneficium, cujus titulum & jus canonicè obtinuerat, sed non possessionem, ea conditione resignat, ut si resignatarius præmoriatur, aut Episcopus fiat, ipse possessionem talis beneficij ingrediatur, & propria autoritate accipiat: *Accessus* est jus, alicui datum, capessendi beneficium, cujus possessionem ante non acceperat, aliqua lege Canonica impeditus; v. g. Prælati desiderat providere Petro de beneficio, sed quia Petrus vel defectu ætatis, vel censuræ, aut irregularitatis vinculo impeditus est, confert suo Pædagogo, dando jus Petro, ut quàm primum expeditus fuerit, accedat, & propria autoritate beneficium accipiat. Quænam autem sit regula de infirmis resignantibus, & quid ibi veniat infirmitatis nomine, declarat latè Azor p. 2. l. 7. c. 28. & dicemus l. 3. ubi de *Regul. Cancellar. Apostol. V. tamen infra num. 2075. & not. 5.*

ARTICULUS II.

De beneficijs, quæ possunt, vel non possunt, renuntiarî.

AD 1. Resp. regulam communem esse, 2071. *Omnia beneficia; cujuscunque generis, vel qualitatis sint, renuntiarî posse, nisi hoc specialiter, jure aliquo scripto, prohibeatur; sic Azor p. 2. l. 7. c. 25. q. 1. adeoque etiam in favorem alterius, beneficia manualia, per gloss. in Clement. unic. de suppl. neglig. Prælat. V. Revocari: 2. beneficia patrimonialia; sic Parisius l. 2. de Resignat. benefic. q. 11. n. 2. 3. quæ in aliqua Ecclesia optari possunt 4. Patronata; 5. Electiva; 6. Exempta; 7. reservata Sedi Apostolicæ. Ratio omnium est, quia quilibet renuntiare potest juri sibi competenti, nisi lege prohibeatur, etiam in Spiritualibus, seclusa lege prohibente. Quædam tamen ad certum modum limitata sunt; hinc renuntiatione beneficij Patronatû, requiritur consensus Patroni; & facta sine illo, est irritanda; valet tamen, si accedat prius consensus Patroni; etsi Pontifex renuntiationem, sine illo consensu factam, admittat cum derogatione juris Patronatûs, non requiritur consensus Patroni. Nam, cum jus Patronatus sit mera gratia (c. 1. de jure Patron.) ei, si exprimat, ex plenitudine*

dine potestatis, derogari potest. Si autem resignatione, sine consensu Patroni, facta, per legitimum Superiorem admittatur, beneficium, alteri collatum sit, & renuntians moriatur, illud vacat per obitum resignantis; quia talis resignatio alteri nondum constituit jus irrevocabile; sic Azor *cit. q. 4.*

Similiter, in renuntiatione beneficij electivi, requiritur consensus eligentium, sine quo, *saltem subsequente*, fieri non potest in alterius gratiam; & rescindi potest. Sufficit autem consensus majoris partis, si fiat in utilitatem alicujus Ecclesiæ; si autem in utilitatem alterius, consensus debet esse omnium; sic Azor *cit.* Et quamvis *de jure* renuntiationem beneficij *reservati*, purè, & absolutè factam, Ordinarij possint admittere; non tamen possunt conferre alteri; quia renuntiatio non tollit *reservationem*; quamvis Azor *cit.* referat constitutionem Innocentij VIII. (quæ incipit: *sicut bonus pastor*) qua revocat omnes facultates resignandi beneficia *reservata*.

2072. Ad 2. R. inter beneficia, *quæ renuntari non possunt*, numerari 1. beneficium *litigiosum*, pendente lite super beneficio; *arg. totius tit. ff. & C. de Litigiosis*: 2. beneficium *unitum*, etiam antequam unio sortiatur effectum; 3. beneficium *in commendam temporalem* datum, donec Ecclesiæ de Rectore provideatur per c. *Nemo, de elect. in 6.* aliud est, si illi sit commendatum perpetuè; quia tunc habet jus in re; 4. *pensiones datas jure, ac titulo beneficij Ecclesiastici*. Loquimur autem de beneficio viventis, absque ejus præjudicio, alteri sic unito, ut unio, mortuo beneficiario, vel aliter vacante beneficio, effectum sortiatur. Sic enim is, cui unitum est, per unionem habet jus ad rem quæsitum; cui beneficiatus præjudicare non potest, cedendo jus suum alteri; quia sic unionis effectus, vel omnino impediti, vel nimium suspendi posset, contra intentionem unientis; & dispositionem Tridentini, *sess. 23. c. 18. de reform. ibi: nec per resignationem ipsorum beneficiorum uniones, & applicationes suspendi, vel ullo modo, possint.*

2073. Præter hæc not. si beneficiatus facultatem renuntiandi beneficio, alteri taliter unito, petat ab eo, qui renuntiationem, e-

tiam in favorem tertij, admittere potest, requiri, quòd exprimat *unionem factam*; alias admissionem fore nullam, cum admittens, ubi non exprimit, non intendat supplicanti conferre gratiam, *cum præjudicio tertij*, de quo nulla mentio in Supplicatione præcessit. Et ideo renuntians, facta taliter invalidè renuntiatione, vi hujus non amittit jus beneficij, quod habuit; licèt, si, *sciens nullitatem renuntiationis*, propter eum defectum, nihilominus unionis mentionem suppressit, in pœnam eo privari possit, aut privetur: si verò Pontifex resignationem beneficij, sic uniti, in favorem tertij factam, cum expressione illius unionis admittat, unionem non extingui, sed suspendi ad tempus mortis Resignatarij. Nam talis admissio, cum respectu tertij contineat odium, seu gravamen, exponi debet minori damno tertij, quo potest; nisi admittens expressè simul, vel omnino tolleret vinculum unionis; vel facultatem tribueret, etiam Resignatio, pariter sic renuntiandi.

ARTICULUS III.

De his, qui possunt, vel non possunt beneficia renuntiare.

2074. Omnes regulariter, ex justa causa, possunt dimittere sua beneficia, si ipsis, & non alteri, jus in eis sibi quæsitum habent; id, quod procedit in qualibet dignitate Ecclesiastica, etiam Archi-Episcopali, Cardinalitia, imò & Papali, ut constat *ex c. 1. h. t. in 6.* Papalis autem resignatio, non indiget superioris admissione, cum Superiorem non habeat, *gloss. in cit. c. 1. V. Videbantur.* Dixi *regulariter*; nam in quibusdam fallit, nec omnes æque facillè audiuntur. Hinc not. 1. renuntiationes *Canonicatum*, & beneficiorum *simplicium*, facillè admitti, si beneficiato aliunde provifum sit de honesta sustentatione; *non item* beneficij *Parochialis*; cum habeatur ratio plebis; & ideo renuntians exprimere debet tempus (v. g. quòd saltem tribus, vel quatuor annis illi Ecclesiæ serviverit) *Parisius l. 3. de resign. benefic. q. 2. n. 21.*

Not. 2. renuntiationes *Prelatorum*, qui ordinariam, vel generalem jurisdictionem obtinent, ut sunt *Abbatès, & Prælati Regula-*

gulares, adhuc difficilius solere admitti; si tamen ex iusta causa licentiam resignandi petant, ipsis non esse negandam, *c. fin.* 16. q. 7. *junct. gloss. V. retinere*; postquam autem Abbas v. g. resignavit, manet professus ejusdem Monasterij; sic Parisius *cit. lib. 1. q. 17. num. 54. & post Abbatem*, obtinet primum locum in Choro, & Conventu.

Not 3. Clericos minores 25. sed majores, 14. annis, etiam sine autoritate Tutoris, renuntiare posse beneficijs, quæ habent; *gloss. in c. ex parte, V. quamvis Minor de restit. spoliat.* quia in spiritualibus æquiparantur majoribus, hoc est, habentibus 25. annos, *cap. fin. de Judic. in 6.* Hinc etiam fit, Clericos beneficiatos, religionem ingressos, spectato jure communi, sua beneficia, quæ habent, resignare posse, etiam in favorem alterius, durante tempore probationis; conferri tamen eo tempore non possunt alteri sine ipsius assensu. Colligitur *ex c. Beneficium, de Regul. in 6. junct. gloss. V. assensus*; sed jure novo Tridentini, *sess. 25. de Regularib. cap. 16.* effectu caret, si fiat prius, quàm ante duos menses proximos ad professionem, & solum hac secuta valet; cum Concilium loquatur generaliter, & non restrictè ad solum renuntiationem temporalium, ut vult Castropalaus *p. 2. tr. 13. D. 6. p. 2. q. 3. nu. 15. & alij.*

2075. Not. 4. Clericos criminosos (qui ob crimen suum, non ipso jure privati sunt, sed solum privandi) resignare posse sua beneficia *purè, & simpliciter*; imò, & in favorem alterius, ac etiam, si à sententia appellarunt, modò in secundo casu in renuntiatione fiat mentio *criminis, & mota contra se denuntiationis, vel accusationis.* Nam appellatio suspendit solum jurisdictionem Judicis à quo. Quia tamen talis resignatio, per sententiam Judicis rescindi potest, resignatarius ante sententiam Judicis non habet jus irrevocabile, ut in simili diximus *num. 2071. in fine*; præjudicium autem, quod per talem resignationem fit, Ordinario per accidens est; quia resignans, illud directè non causet; sed utitur jure suo. Mentionem *criminis, vel mota contra talem Clericum accusationis, denuntiationis, aut inquisitionis,* requirit Rebuff. *in praxi benefic. de mod. amittendi benefic. num. 52.* sed probabi-

lius contrarium tenet Castropalaus *cit. D. 6. §. 2. nu. 9.* quia nullo jure cautum est de tali expressione; nec etiam habetur de stylo curiæ invariato, & specialiter approbato.

Not. 5. Clericum, qui solum habet *jus ad rem*, non autem *reale beneficij*, posse renuntiare *purè, & simpliciter* tali beneficio; non autem *in favorem alterius*; aliàs cederet alteri jus, quod ipse non habet: secus est, si habeat *jus in re*, licet literæ suæ collationis, vel provisionis nondum sint expeditæ, modò collatio illi facta sit; Tholosan. *lib. 17. c. 17. nu. 16.* item, Clericos, etiam infirmos, resignare posse sua beneficia, etiam in favorem alterius, ubi tamen nota, quòd beneficium sic resignatum non censeatur *vacans per renuntiationem, sed per mortem renuntiantis*, nisi renuntians per 20. dies, numerandos post diem consensûs præstiti coram legitimo Superiore admitti, supervivat, ut dicitur *c. 2. h. t. in 6. & habetur in regul. 18. Cancellariæ Apostolicæ, per Innocentium VIII. posita; V. plerique 8. q. 1.*

2067. Hæc regula locum habet in omnibus beneficijs, & dignitatibus, etiam Patronatis, in renuntiationibus *extra Curiam Romanam* factis *coram Ordinarijs*, aut etiam *Legatis Sedis Apostolicæ*, ut scilicet caveantur fraudes; & ne beneficia, *quasi per hereditariam successionem ad alios transeant*; item in casu permutationis, vel unionis, etiam si beneficium concessum sit solum in commendam, de quibus Pirhing hic *n. 32.* Ut tamen prædicta regula locum habeat, requiri; 1. ut renuntiatio *fit facta.* 2. quòd à *legitimo Superiore sit admissa.* 3. quòd resignatio sit facta, *post illam resignante infra 20. dies ab ea numerandos naturaliter mortuo, esto, dum resignaret, sanus fuerit, de quibus omnibus fusè Pirhing cit. ubi etiam probabile judicat, inchoandos illos dies 20. à primo die, post diem præstiti, & admitti consensûs renuntiantis per se, vel alium: quia autem nullum titulum Canonicum, vel jus reale habent in beneficio, renuntiare non possunt; quales sunt criminosi ipso jure suis beneficijs privati, vel aliud cum pacifica possessione adepti, incompatibile cum priori, ut dicitur *c. de multa, de præbend.* Cæterum de illa regula Cancellariæ dicemus *lib. 3.**

ARTICULUS IV.

Cui, & ex qua causa renuntiationes valide, ac licite fiant?

2077. **A**D 1. R. beneficia Ecclesiastica resignari posse cuilibet, eorum capaci, seu habenti qualitates, jure requisitas, nimirum aetatem, morum gravitatem, litterarum scientiam, modò resignatio talis non sit aliàs specialiter vetita: si verò resignentur inhabili, resignationem non convalescere, Resignatario factò habili, sed opus esse novo consensu, & provisione: ad 2. autem R. ut resignatio valide fiat, requiri, quòd admittatur ab eo, qui jure potest, de quo *artic. seq.* ut licite, desiderari causam legitimam, ut coèrceatur, nimia libertas deserenda beneficia: magno Ecclesiæ detrimento.

Ad hoc not. 1. Episcopum, de Superioris consensu, valide, ac licite resignare, si una ex his *sex causis* concurrat: 1. conscientia alicujus gravis criminis; 2. magna corporis debilitas; 3. defectus scientiæ; 4. malitia plebis, quæ suum Episcopum nullo modo pati possit; 5. grave scandalum, quod vitari debet; & 6. irregularitas c. 1. & 10. h. t. Præter dictas *sex causas*, regulariter sufficit quæcunque alia causa utilis, & honesta, v. g. aëris intemperies, c. nisi, §. *fr. h. t.* vel capitales inimicitia in tali loco, c. ad *Supplicationem* 9. h. t. quamvis communis sententia velit, non esse assignandas alias, nisi eas *sex causas*; Sic Hostiensis in c. nisi §. *verum* V. *alias causas*: non admittitur tamen facile resignatio Episcopi, ob *frugem melioris vitæ*, aut *causam humilitatis, otij, & quietis*, vel ob *internum instinctum* c. 2. de *translat. Episcoporum*, nec *causam vitæ contemplativæ*, cit. c. nisi, §. *nec putes*; nec *causam ingrediendi Religionem approbatam*, ut in ea securius propriæ saluti vacare possit, c. nisi, cit. & c. *suggestum*, 7. q. 1. intellige *regulariter*, & si Episcopus adhuc Ecclesiæ suæ prodesse possit; dixi *facile*; sunt enim exempla non pauca, quibus Episcoporum, ardentè ambientium Religionis ingressum, resignatio admittitur probare potest.

2078. Not. 2. causas, quæ sufficiunt, ut quis impetret licentiam *renuntiandi Episcopatum*, etiam sufficere, ut ex illis inferiores renuntient suis dignitatibus, & beneficijs,

etiam curatis. Cæterùm, ut *extra Curiam Romanam* licentia renuntiandi pure, & simpliciter concedatur, & talis renuntiatio ab Ordinarijs locorum admittatur, sufficiunt etiam aliæ causæ; ut si beneficiatus sit senio confectus; 2. si ferè semper infirmus; 3. si corpore vitiatus, v. g. cæcus, claudus, surdus, mutus, &c. 4. si corpore impeditus; 5. si ob crimen aliquod deponendus; 6. si sine scandalo servire non possit; 7. si sit censuris irretitus; 8. si habeat plura beneficia, quorum unum, vel pauciora sustentationi sufficiant; 9. si transferatur ad aliud; 10. si Religionem sit ingressurus; 11. si habeat causam unam, ob quam Episcopus renuntiare potest &c. Sic Pius. V. *in Constit. edita Galend. Apr. 1568.*

Sed not. 5. ex his causis non admittendam ab Ordinarijs locorum eam resignationem, nisi positis duabus conditionibus; 1. nisi Clerico aliunde provisum sit, ut decenter vivat: 2. ne beneficia dimissa conferantur dimittentium *consanguineis, affinitibus*, vel *familiaribus*, etiam per fallacem circuitum multiplicatarum Collationum; si secus fecerint, suspensi sunt à collatione, electione, confirmatione, & institutione beneficiorum, donec à Pontifice absolvantur. Sic Pius V. Vid. Azor p. 2. l. 2. c. 19. q. 5. Cæterùm hodie in *Curia Romana* renuntiationes beneficiorum inferiorum, maximè simplicium, etiam ex levioribus causis, admitti solent, v. g. cum quis multo tempore in una Ecclesia servivit; vel, ut beneficium dimissum alteri conferatur, in cujus gratiam beneficium dimittit; sic Azor cit. q. 4.

ARTICULUS V.

Quis jure valeat renuntiationes beneficiorummittere?

2080. **A**Nteresolut. not. 1. Clericum beneficiatum, sine consensu Episcopi, non posse suum beneficium dimittere, c. *non oportet*. 7. q. 1. ibi: *non oportet Episcopum vel reliquos ordines, de civitate ad civitatem migrare: non Episcopus, non Presbyter, non Diaconus transeat*; si quis autem, post definitionem, sancti, & magni Concilij, tale quid agere tentaverit, & se hujusmodi negotio mancipaverit, *hoc factum prorsus in irritum ducatur*, & Ecclesiæ restituatur, cujus fuit Episcopus, aut Presbyter,

byter, aut Diaconus ordinatus; item *c. si qui vero*, ibi: si qui vero sine respectu agentes, & timorem DEI ante oculos non habentes, neque Ecclesiastica statuta custodientes, recesserint ab Ecclesia sua, sive Presbyter, sive Diaconus, vel in quocunque Ecclesiastico ordine, positi fuerint, *hi non debent suscipi in alia Ecclesia*; sed cum omni necessitate cogantur, ut redeant ad Ecclesiam suam. Quod si permanserint, excommunicari eos oportet.

2081. Et *c. si quis, eadem causâ, & questione*, ibi: si quis Presbyter, vel Diaconus, vel quilibet Clericus, deserat suâ Ecclesiâ, ad aliam transeundum esse crediderit, & ibi paulatim tenet, quo migravit, perpetuò manere, ulterius ministrare non debet; præsertim, si ab Episcopo suo ad reverentiam fuerit exhortatus. Quod si post evocationem sui Episcopi non obediit, sed inobediens perseveraverit, omni modo ab officio suo deponi debere; nec aliquando spem restitutionis habere: *si vero propter hanc culpam depositum, alius Episcopus susceperit, & ipse à communi Synodo penam merebitur increpationis, tanquam Ecclesiastica jura dissolvens*. Idem habetur in *c. admonet, 4. h. t.* ubi Alexander III. Episcopo Ternacensi scribens, ait: universis personis tui Episcopatus sub districtiōne prohibeas, *ne Ecclesiâ tuâ diocesis, ad ordinationem tuam pertinentes, absque assensu tuo intrare audeant; aut detinere, aut te dimittere inconsulto*. Quod, si quis contra prohibitionem tuam venire præsumperit, in eum Canonicam exerceas ultionem; intellige, si illa habeant auctoritatem Episcopi, vel alterius Prælati, parem quoad hoc jurisdictionem habentis. Hoc procedit etiam de illis, qui tantum servitio alicujus Ecclesiæ, vel pij loci, in ordinatione, pro illius necessitate, vel utilitate sunt adscripti. *Trid. sess. 23. de refor. c. 16.* ubi, postquam statutum est, ut nullus ordinetur, qui non adscribatur alicui Ecclesiæ, vel loco, cui deserviat, additur: *si locum, inconsulto Episcopo, deseruerit, ei sacrorum exercitium interdicatorum*, quod verum etiam est de Laicis, qui hospitalium administrationem habent; *c. Xenodochijs, de Relig. domibus*, esto per Laicos administrantur, *Clem. 2. cod.*

2082. Not. 2. quamvis probabile sit, beneficium legitimum resignari posse sine aucto-

Tom. I.

toritate Superioris, cum sit dubius litis eventus, & sic recedatur à lite. *Abb. in d. quod in dubijs, h. t. n. 4.* probabile tamen etiam esse oppositum: ut diximus *n. 2072.* quia Canones, priori numero relati, loquuntur indefinite. Hinc Episcopus, etiam criminolus, sine Superioris auctoritate resignare non potest, ut constat ex *n. 2077.* & habetur *c. nisi 10. h. t.* secus aliqui putant de beneficiatis, Episcopo inferioribus; sed hoc sic intellige, ut non procedat, si crimen sit tale, propter quod privandus sit per sententiam Judicis; secundo etiam si tale sit, propter quod sit privatus ipso jure, si simul adhuc retineat possessionem beneficii cum titulo colorato, & putativo; de quo V. dicta *n. 2075.*

Not. 3. ut beneficiatus licite Religionem ingrediatur, sufficere licentiam ab Episcopo petitam, licet non obtentam, arg. *c. licet, de Regular. cum gloss. fin. ad c. admonet, h. tit.* si autem talis, per factam professionem renuntiet tacite, tacite factam renuntiationem etiam sine auctoritate Superioris valere, notat Parisus *lib. 7. q. 4.* si tamen fiat ante professionem sine auctoritate Superioris, v. g. Episcopi, vel Vicarij ejus, invalidam esse jure Tridentini *sess. 25. de regularibus c. 16.* Cæterum beneficiatus intrusus, hoc est, talis, qui propria auctoritate beneficium occupavit, potest, & debet beneficium dimittere, etiam absque omni licentia Superioris; Fagnanus in *c. nisi cum pridem h. tit. n. 32.* Talis intrusus, Papa est, qui in schismate electus est, *cap. 1. de Schismat.* Et Episcopus, qui Episcopatum accepit per regiam, vel laicam potestatem, *c. si per ordinationem, dist. 63. c. si quis, 16. q. 7.*

Not. 4. renuntiationem beneficii, factam coram laico, irritam esse; cum careat potestate illam admittendi, *c. quod in dubijs 8. h. tit.* & licet postea rursus illud recipiat, propter factum antecedens, illo spoliandus est; Hostiensis hic *V. spoliandi*, intellige, si resignavit sponte; secus, si coacte, ut constat ex *cit. c. ibi sponte*: si autem facta est in manibus Clerici, non habentis potestatem, admittendi renuntiationem, valida est in præjudicium renuntiantis; non, quoad Superiorem, coram quo resignatio fieri debuisset; quia tali casu Superior Prælati potest ejusmodi renuntiantem vel revocare ad beneficium,

N n n

vel

vel dimissionem acceptare, *gloss. in cap. quod in dubijs, b. tit. V. in manum laicam.*

Cæterum, antequam talis renuntiatio à Superiore admittatur, revocari potest à renuntiante, arg. *L. quem pœnitet ff. de cession. honor.* his positis:

2085. Non est dubium, renuntiationes beneficiorum omnium admittere, competere summo Pontifici in tota Ecclesia, quocunque tempore, etiam in mensibus, qui concessi sunt locorum Ordinarijs; quia ipse in beneficalibus habet plenam potestatem disponendi; & potestas ab ipso concessa Ordinarijs, non privativè, sed commulativè data est.

2086. Quæstio est 1. an legati Apostolici legitime admittant beneficiorum renuntiationes? Resp. Præter summum Pontificem, Legatos de latere *jure suo* posse admittere resignationes beneficiorum, factas purè, & simpliciter. *c. si Abbatem 36. de elect. in 6. ibi: si Abbatem, Ecclesiæ Romanæ immediatè subjectum, in vestrum Episcopum elegistis, reprehendi e-xinde nulla ratione potestis; ei tamen ab alio, quàm à nobis, vel Apostolicæ Sedis Legato, si sit in provincia, de latere nostro missus, dari non potest licentia suum deserendi Monasterium, & ad vestram Ecclesiam transeundi:* ubi etiam additur, quòd hujusmodi Legatus, qui majus omnibus, post Romanum Pontificem, in provincia sibi decreta imperium censetur habere: *Archi-Episcoporum, Episcoporum, & Exemptorum electiones possit ex officio confirmare;* alios autem Legatos hoc nequire: *nisi id à Sede ipsa specialiter sit commissum;* id, quòd etiam dicitur *c. 1. de officio Legati in 6.* non tamen factas sub conditione, vel in favorem tertij, nisi habeant specialem commissionem; sic *Rebuff. in praxi benefic. tit. de resignat. conditionali.* Ex his deducitur, quòd hoc non possint Legati, sive missi à Sede Apostolica, qui *Nuntij* vocantur; sive *Nati*, quorum scilicet dignitati perpetuus honor Legationis est annexus, nisi habeant concessionem specialem; ut constat ex textu.

2087. Quæstio est 2. an, & qualiter Prælati, summo Pontifice inferiores, admittere possint renuntiationes beneficiorum? R. Episcopos, & alios Prælatos, Episcopis Superiores, sed inferiores Papà, renuntiationes puras, & simplices omnium beneficiorum, *sua diœcesis*, jure communi, & or-

dinario, valere admittere; colligitur per sensum contrarium ex *c. admonet, 4. b. t. 1. de quo n. 2081.* Nam ad Episcopum jure ordinario, spectat, beneficiatos in Ecclesijs instituere, eorumque resignationes accipere; ita etiam habetur *c. 2. & seqq. causâ 10. q. 1. c. 2. de instit. c. 1. de Capell. Monachorum; c. cum ex injuncto, 12. de hereticis;* quòd ad officium Episcopi, tam institutio, quàm destitutio Sacerdotum pertineat; hæc tamen intellige *regulariter;* & spectato jure communi, propter limitationes *in seqq.*

Si quæras, quando beneficij collatio pertinet ad inferiorem Episcopò (videlicet ad capitulum Ecclesiæ Cathedralis, vel ad Præpositum) utrum in manibus ejusdem Collatoris, an verò in manibus Episcopi, cessio, seu resignatio beneficij, facienda sit? Resp. quamvis jure speciali, vel consuetudine præscripta, jus conferendi beneficia pertineat ad inferiorem Episcopò, non ideo consequens esse, quòd ad eundem pertinere debeat, *potestas resignationes accipiendi;* præterquam, si jurisdictionem obtineat in beneficiatos, ita, *ut eos etiam destituere, seu deponere possit:* cujusmodi potestatem, quasi Episcopalem, habent quidam Prælati exempti; ita post *Innoc. in c. quod in dubijs, Abb. ibid. n. 6. Joan. Andreas, n. 19. gloss. in Clem. un. hoc tit. ver. manibus; ibid. Imola, Christoph. Roffiniacus de beneficijs c. 14. n. 54. Petr. Gregor. Tholos. de re benefic. c. 31. n. 11.* Ratio est: quia præscriptio, præsertim, *contra facultates, Episcopis, communi jure concessas,* strictæ interpretationis esse debet; ut non extendatur ad casum, seu actum diversum: atqui *beneficia conferre, beneficiorum resignationes accipere,* diversa jura sunt, quæ frequenter non ad eundem, sed ad diversos spectant, uti ostendit *Tholosanus cit. loco:* ergo ex eo, quòd ad inferiorem Episcopò beneficij collatio, *speciali jure,* spectet, non est consequentia, *ad eundem etiam pertinere, ut resignationes accipiat.*

2088. Quæstio est 3. à quo admitti possint resignationes beneficiorum conditionatæ? R. quòd à nullo, præterquam à solo summo Pontifice, admitti possint resignationes beneficiorum sub conditione, ut persona, à resignante nominatæ, beneficium resignatum conferatur, ne quidem etiam *rejecta*

rejecla conditione. Aliud est, si beneficium resignetur *simpliciter*, & *absolute*, licet post adjiciatur *modus*, ut certæ personæ conferatur, quin tamen admittens ad hoc obligetur. Talem enim renuntiationem admittere potest Ordinarius, Papâ inferior. Idem dicendum est de renuntiationibus beneficiorum, *sub conditione*, cum reservatione certæ pensionis; has enim solus Papa admittere potest; quod etiam intelligitur de resignationibus beneficiorum cum reservatione *regressus, ingressus, accessus*. Ratio est, quia resignatio jure communi *absolute*, & *simpliciter* fieri debet; tum quia Canones, & jura penitus cavent, ne beneficijs sit ulla hæreditariæ successione species, vel imago) at ubi quis suum beneficium dimittit, ea conditione, ut Titio, verbi gratiâ, conferatur, successorem in beneficio constituere videtur; sic Azor p. 2. *institut. moral. lib. 7. c. 21. q. 1.*) Major est *ex Trid. sess. 25. de reform. c. 7.* ibi: *cum in beneficijs Ecclesiasticis, ea, quæ hæreditariæ successione imaginem referunt, sacris constitutionibus sint odiosa, & Patrum decretis contraria, nemini in posterum accessus, aut regressus, etiam de consensu, ad beneficium Ecclesiasticum (cujuscunque qualitatis) concedatur, nec hæcenus concessi suspendantur, extendantur, aut transferantur. Hocque decretum, in quibuscunque beneficijs Ecclesiasticis, ac in quibuscunque personis, etiam Cardinalatûs honore fulgentibus, locum habeat: in Coadjutorijs quoque, cum futura successione, idem posthac observetur; ut nemini, in quibuscunque beneficijs Ecclesiasticis permittantur.*

Ex hoc colliges, omnes regressus, accessus, & ingressus à Tridentino revocatos esse, præter illos, qui conceduntur pensionario ob pensionem debitam, tempore constituto, non solutam, vel jure communi concessi inveniuntur; Sic Azor *cit. q. 5.* qui *q. 2. ait*, dubitari non posse, *usu Curie Romanæ, & Constitutione Pij V.* prohibitum esse, *coram Ordinario*, beneficio suo cedere in alterius gratiam, & ejusmodi cessionem admitti; præsertim, cum ejusmodi beneficiorum renuntiationes & admissiones, per inferiores summo Pontifice factæ, juxta plurimum Doctorum sententiam, *sint simoniacæ*, id quod tanquã probabilius defendit Azor

Tom. I.

cit. p. 2. lib. 7. c. 21. q. 2. sed de hac materia ex professo agimus *L. 5. q. 3. in tit. 3. de simonia à num. 473.* cum primis autem à nu. 502. ubi etiam exposuimus, an, & qualiter ejusmodi renuntiationes admitti possint?

Quæstio est 4. à quo admitti possint 2091. resignationes beneficiorum causâ permutationis? R. renuntiationes, *causâ permutationis*, fieri posse, etiam coram Ordinario, non tamen in favorem tertij, vel illas, quas vocant, *triangulares, vel quadrangulares &c.* aut *reciprocas*, ubi solùm intercedit *permutationis nomen*, re ipsa autem intervenit *favor tertij*, præstaudus ex obligatione; Azor *cit. lib. 7. c. 29. q. 10. q. quæres*, ubi ait: valere resignationes beneficiorum (etiam reservatorum) causâ permutationis factas, coram Ordinario loci, vel Legato Pontificio. Nam, licet reservatio impediat, quò minùs permutatio perficiatur coram Ordinario, vel Legato (cùm beneficium reservatum ipsi conferre nequeant) non tamen impedit, ne *vacent* beneficia reservata, si resignentur coram Episcopo, vel Legato Apostolico: eò quòd Clericus, cujus beneficium est reservatum, potest illud deponere coram Ordinario loci, & potest eo privari per Episcopum: ergo potest resignare, causâ permutationis, ita ut licet permutatio non valet, habeat tamen vim resignationis, ita, ut ad illud beneficium redire non possit; id, quod etiam tradit *p. 3. lib. 12. c. 2. q. 1.*

Ex dict. colliges, solius Papæ esse, admittere resignationes beneficiorum *conditionatas*, vel *modales*, nimirum, *sub conditione*, vel *modo*, *si huic*, vel *ut huic*, & non alteri conferatur. Ratio primi est, secundum aliquos, quia talis resignatio conditionata, *est simoniaca*; sed, esto talis non foret, ut dicimus *lib. 5. à num. 503.* adhuc tamen admitti non potest; quia solius Papæ est conferre, *beneficia nondum vacantia*; seu priùs, quam vacent; admittere autem resignationes illas conditionatas, importat collationem beneficij priùs, quam vacet; tale enim beneficium, sic resignatum, non *vacat priùs*, quam *impleatur conditio*, quæ est, *si huic conferatur*, aut *ex pacto promittatur*: ratio secundi est; quia talis modus, seu pactum, renuntiationi adjectum, afficit resignationem

N n n 2

onem

onem aliquâ circumstantiâ, qua stante, Ordinarijs locorum, ablata est facultas, admit-
tendi ejusmodi resignationem, ut constat
ex dict. loc. cit. nu. 504. & propter pactum
adjectum, est simoniaca, *ex dict. ibid. n.*
505. An autem, & qualiter admitti possint
renuntiationes *reciproca*, vel *cum reserva-*
tione pensionis, &c. diximus *loc. cit. à nu.*
506. ubi etiam, de renuntiatione *confiden-*
tiali, pleraque resoluta sunt.

ARTICULUS VI.

*De modo, quo fieri possunt, & debent,
renuntiationes beneficiorum.*

2093. **U**T beneficiorum renuntiationes legi-
timè fiant, quinque conditiones com-
muniter requiruntur. Prima est, ut sit
libera, & *spontanea*; non vi, aut gravi
metu extorta; nam aliàs, si non est om-
nino irrita, saltem rescindi potest, vel Ju-
dicis officio, vel dicto, *quod metus causa*,
c. 2. 3. & 4. de his, quæ vi. Idem dic, si
quis dolo, vel fraude inductus sit; dolus
enim, & metus in hoc sunt paria: secun-
da, ut non interveniat ulla datio, vel *pa-*
ctio simoniaca, vel *simonia speciem ha-*
bens, *c. 4. & ult. de pact. c. ex parte, de offic.*
deleg. junct. gloss. V. omnino, c. dua nos, de
simonia. Ex hoc autem, quod resignatio
fiat in favorem tertij, nulla committitur
simonia, *juris naturalis*, vel *divini*, aut
juris positivi, esto fiat sub conditione: *non*
aliter, nec alio modo; saltem, si non præ-
cedat pactum, imponens onus Episcopo,
quod debeat admittere: sic enim nulla in-
tervenit *commutatio rei, pretio æstimabi-*
lis, pro spirituali. Similiter simoniaca
non est renuntiatio beneficij, cum refer-
vatione certæ pensionis, si moderata sit, &
& autoritate legitima constituta, nimi-
rum Papæ, qui purgare potest vitium si-
monix *juris humani.*

Tertia, ut interveniat *consensus Patro-*
ni, si beneficium sit *Patronatum*; & renun-
tiatio non fiat *purè*, sed in favorem tertij,
vel sub conditione *onerosa* beneficio, vel
successori in beneficio. Nam Patrono sal-
vum esse debet jus suum, ut præsentare
possit alium ad beneficium *vacans*; Azor
p. 3. lib. 7. c. 25. q. 4. quarta, ut fiat *spe-*
cificè, & *expressis verbis.* Nam, *in dubio*,
non præsumitur quis renuntiare juri suo,

ex quo ali debet, *c. super eo, h. t.* Et ideo
nunc, de stylo communi, & tam *in*, quam
extra Curiam Romanam, fieri solet, &
debet *in scriptis*, per supplicationem, à re-
nuntiante oblatam Superiori, eam admit-
tere potenti, qua petatur, ut is (ob cau-
sas in supplicatione expressas) resignatio-
nem admittat: quinta, ut renuntians, vel
per se, vel per Procuratorem, resignatio-
nis consensum præstet, & quidem (si re-
nuntiatio fiat coram Papa) *in Cancellaria*,
vel *Camera Apostolica.* Et ideo, ante
hanc non expediuntur literæ, nec prodest
resignatio, juxta *regulas Cancellariae*; de
quibus *lib. 3.*

Præter hæc not. 1. renuntiationem be-
neficij *cum pacto*, ut resignatarius resignan-
ti solvat expensas, quas resignans fecit in
beneficio acquirendo, pro illo litigando
&c. esse simoniacam, *c. super hoc, h. tit.*
junct. gloss. V. pecunia: Azor lib. 7. c. 27. q.
8. secus est, si resignans expensas fecisset
in bonum *ipsius beneficij*, vel *Ecclesie*, v. g.
suis sumptibus illud recuperando ex ma-
nibus hæreticorum, *nomine ipsius Ecclesie.*
Tunc enim expensas licitè repeteret; sic
Azor *cit.* Not. 2. item, renuntianti, re-
petere volenti beneficium, renuntiatione
dimissum, licitè opponi posse exceptionem
spontaneæ renuntiationis, admittique de-
bere, etiam si nulla causa factæ renuntia-
tionis sit expressa, modo Reus exceptio-
nem probare possit, *c. super hoc, 5. h. t.*

Not. 3. resignationes beneficiorum, *re-*
gulariter omnium, publicandas esse à re-
signatarijs, etiam exemptis; & quidem
factas in Curia Romana, *citra montes* in-
tra sex menses; *ultra montes*, intra no-
vem menses, in Ecclesia beneficij resignati,
& in Cathedrali; si verò sit beneficium,
quod populo careat, in Parochiali, vel Ca-
thedrali: secus resignationem esse irri-
tam. Cæterum si fiat resignatio solum
coram Ordinario, in pluribus locis non
observatur illa publicatio. V. Azor *cit. lib.*
7. cap. 24. sed de his V. *lib. 5. tit. 3. de si-*
monia.

ARTICULUS VII.

De renuntiatione per Procuratorem.

Renuntiationem fieri posse per Procu-
ratorum, per unum, vel etiam plu-
res, 2094.

res, sic, ut vel in solidum singuli, vel omnes simul ad hoc constituti sint, communis tenet. Nam oppositum nullo jure cautum est. Azor. p. 2. lib. 7. c. 22. Constituendus autem est Procurator ad resignandum coram eo Superiore, coram quo potest Principalis; & si ille aliter agat, nulliter agat, nimirum extra limites mandati.

1096. Quæstio est 1. quæ conditiones requirantur ad legitimam constitutionem Procuratoris pro resignatione beneficii, nomine constituentis? R. 1. requiri mandatum ad hoc speciale, exprimens nomen, & locum beneficii, nomen proprium, & cognomen Procuratoris, facultatem resignandi beneficium nominatum, loco & vice Principalis, seu constituentis. Quare non sufficit mandatum generale, etiam cum clausula, in his quoque, quæ speciale mandatum exigunt; c. quid agendum, de Procuratorib. in 6. Secundo, ut mandatum illud speciale sit scriptum, & obsignatum, sigillo publico Judicis Ordinarij, vel communitatis; & postea recognitum, & à Tabellione subscriptum, ad tollendam fraudem; sic Azor q. 6. Tertio, requiri, ut Procurator ad renunciandum sit spontè, ac liberè constitutus; Clement. unic. h. tit. Quarto, ut instrumentum Procuratorium non sit cancellatum, hoc est, rasum, seu deletum, saltem in loco principali. Quinto, ut in casu renuntiationis, in Curia Romana, instrumentum procuratorium sit publicum, quin sufficiant literæ missivæ, seu privatæ; secus extra Curiam Romanam.

1097. Quæstio est 2. an, & qualiter Procurator constitutus, revocari possit? R. quòd Procurator, ad renunciandum datus, revocari possit, ante factam resignationem, Clem. unic. h. t. re scilicet integra, §. re-ctè: Institut. de mandat. requiri tamen, quòd revocatio pervenerit ad notitiam Procuratoris, vel Superioris, cujus est resignationem admittere, nisi hoc ex malitia impediatur. Censetur autem res non amplius integra, si Procurator in Curia Romana, ante revocationis intimationem, consensum jam præstitit. Si autem accipiat ante renuntiationem literas missivas, seu privatas à renuntiante, ne in mandato ulterius procedat, nisi denuo moneatur, Procurator non revocatur, sed officium

interim suspenditur. Morte autem mandantis. Procuratoris officium extinguatur, re adhuc integra, ut patet ex Clement. ult. de Procuratorib. junct. gloss. in Clement. unic. h. t. V. quomodolibet.

2098. Quæstio est 3. an valeat acceptatio beneficii Ecclesiastici à Procuratore, facta post revocationem mandati, etiam si ejus notitia non pervenerit ad Procuratorem? Resp. quòd non ex L. Si Pater 4. ff. de manumiss. vindicta, ubi Bartol. & Dynus, generalem regulam tradunt, quòd revocatio mandati valeat, etsi non perveniat ad notitiam mandatarij, si exinde non ledatur, si-ve ejus non interfit, sicuti accidit in casu beneficii, pro altero acceptati. Nec obstat Clem. unica, de Renu. ubi dicitur, renuntiationem beneficii, factam à Procuratore post revocationem ejus, validam esse, etsi revocatio neque ad Procuratoris, neque ad ejus, in cujus manibus renuntiatio fieri debet, notitiam pervenerit. Nam Resp. id specialiter ibi constitutum esse in casu renuntiatii beneficii, ad puniendam inconstantiam, quæ Ecclesiasticas personas, præsertim in hoc rerum genere, non parum dedecet, uti ex princ. ejusdem Clem. satis colligitur. Ex quo fit, discrimen esse inter Procuratorem constitutum ad acceptandum, vel resignandum beneficium Ecclesiasticum.

2099. Quæstio est 4. an semper revocare liceat renuntiationem beneficii? Resp. cum distinctione; nam vel quis ipso facto per se, vel per alium cedit, seu renuntiat beneficio in manibus Superioris, v. g. cedo beneficio, supplicando, ut cessionem hanc admittere velit; vel, non ipso facto cedit, aut petit licentiam, cedendi? si primam, Superior non tenetur revocationem admittere; ne ipsi illudatur, si fortè jam dispositionem fecit alteri personæ idoneæ providendi. Requiritur tamen, secundum stylum Curia Romanæ, consensus expressus renuntianti ab ipsomet renuntiante, si præsens sit: sin absens, à Procuratore ejus, præstitus in Cancellaria, & Camera Apostolica, uti docet Azor tom. 2. lib. 7. c. 22. q. 14. & c. 23. q. 3. si secundum; revocari potest, antequam Superior licentiam concessit, ut colligitur c. quidem 12. h. t. ubi dicitur, quòd, qui licentiam cedendi beneficio à Superiore petierunt, postquam eam obtinuerunt, cedere cogantur. Cum enim in postulatione, causam cedendi ha-

buerint, aut etiam proposuerint (videlicet Ecclesiæ bonum, aut ipsorum salutem; tametsi postea vel suasionibus aliorum, quæ sua sunt, quærentium, vel propria levitate revocare velint) audiendi haud sunt.

Dixi, *antequam Superior licentiam concessit*; ergo non, postquam licentiam concessit; sed hoc dupliciter fieri potest; 1. si licentiam concessit *absolutè*; & tunc revocare non potest; 2. si concedendam alteri *commisit*, cum clausula, *si iusta renuntiandi causa subsit, vel expediens judicaverit*; & hoc casu in prudentis Commissarij arbitrio erit, revocationem admittere, vel rejicere.

ARTICULUS VIII.

De Renuntiationis effectu.

2100. **P**Rincipalis effectus renuntiationis, legitime factæ, est, quod beneficium taliter renuntiatum *vacet*, quin ullum jus amplius renuntianti competat, *c. 3. h. t.* ubi Alexander III. *Quoniam*, inquit, *Ecclesia S. Nicolai à Rubeo soluta est, propter tacitam ejus renuntiationem, quam fecit, petendo, & recipiendo ea, quæ Ecclesia donarat*: ideo Abbatem S. Nicolai, & socios ejus, *compelli non posse ad recipiendum Rubicum*: quam vis rogari possint, ut eum, *de novo*, in fratrem, & Canonicum, ex gratia, recipere dignentur; id, quod etiam colligitur ex *c. Super hoc 5. eod. & c. si re 2. eod. in 6.* quod procedit, sive habuerit jus *in re*, sive tantum jus *ad rem*, *c. 6. h. t.* & ne videatur illulisse Superiori, cogi potest, ad resignandum, si à Superiore instanter licentiam, pro animæ suæ bono, petijt, & obtentâ licentiâ uti non vellet, *c. quidam 12. h. t.*

2101. Quæres, an renuntians, redire possit ad beneficium renuntiatum, *ex novo titulo*?

licet renuntiatio fuerit jurata? Resp. quòd sic, ex *c. Cum inter 2. h. t.* Cum enim inter Petrum Gaufridi, & quosdam alios Canonicos diu fuisset agitata controversia super beneficio Ecclesiastico, & pertinentibus juribus (videlicet, stallò in choro, loco in Capitulo) & tandem Petrus cessisset jure, si quod ei competeret, juramento se obstringens, quòd *beneficium istud petere amplius nollet*; postea verò Pontifex Romanus idem beneficium Petro conferri mandasset, si major pars Capitularium consensum dederit, quæsitum fuit, *an juramentum obstare debeat, quò minus Petrus dictum beneficium obtineat*? respondit Pontifex: *si major pars Capitularium consensum præbuit: Petrum, non obstante juramento suo, in possessione beneficij, in quo Pontificia auctoritate investitus est, defendendum esse.*

Quæres 2. an idem procedat, si quis beneficio renuntiet ob crimen, & factus sit Religiosus pœnitentiæ agendæ causâ? *re. quòd non*; sic enim habetur in *c. post translationem 11. h. t.* Huic quæstioni adjungi potest altera, an Episcopus, qui causâ humilitatis, Monachus efficitur, ad Pontificatum redire valeat? Resp. de hoc agi in *c. 45. caus. 7. q. 1.* quod desumptum est ex Synodo sub Joanne VIII. & sic habet: *hoc nequaquam apud nos habetur, ut, quicumque de Pontificali ordine ad Monachorum, id est, pœnitentium descenderit vitam, ulterius possit ad Pontificatum reverti.* Præcepit Sancta Synodus, ut quicumque de Pontificali dignitate ad Monachorum vitam, & ad pœnitentiæ descenderit locum, nequaquam jam ad Pontificatum resurgat. *Monachorum enim vita subjectionis habet verbum, & discipulatus; non, docendi, præsidendi, vel pascendi alios.*

QUÆSTIO X.

INTITULUM X. DE SUPPLENDA NEGLIGENCEIA PRÆLATORUM.

2103. **P**ER *negligentiam* hic intelligitur omisio ejus, quod Prælati in beneficiorum provisionibus præstare debent; quamvis etiam incidenter de alijs omis-

sionibus hic agatur. Quæstio potissima est, per quos ejusmodi Prælatorum negligentia suppleri debeant, ne earum causâ Ecclesiæ damnum patiantur. Pro *re-solut.*